

زمانِ سِزْدَه
اصولِ نَسَا وَ مَخَابِرِه

☆ ..... ☆ ..... ☆
☆ « آرتق اسكى رتبه لر قالمادی . بيك بردرلو عربى و فارسى تركيبلرله يازيلان
☆ عرضحال و مکتوب صورتلرى بطل اولدی . بوندن بويله آچيق و ساده
☆ يازيلاجقدر . شيمدی يه قدر آنا دليله برتک مکتوب ، برتک عرضحال
☆ يازامايلر ! بو کتابده بک ساده نمونه لر بولاجقسکز . . تورك اوغللرى !
☆ آرتق قونوشديفکز کي يازيکيز و اويله يازانلرى سهويکيز . »
☆ ..... ☆ ..... ☆

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No 2E.1107

ارکک معلم مکتبی معلملرندن
م. جودت

صاحب و ناشرى
اقبال کتبخانهسى صاحبي
حسين

۱۳۴۱ - ۱۹۲۵
مطبعة ابو الضياء

زَمَانِيزِدَه
اصول انسا و مخابره

« آرتق اسكى رتبه لر قالمادى . بيك بر درلو عربى و فارسى تركيبلرله يازيلان
عرضحال و مکتوب صورتلرى بطل اولدى . بوندن بويله آچيق و ساده
يازىلا جقدر . شيمدى يه قدر آنا دليله برتک مکتوب ، برتک عرضحال
يازمايانلر ! بو کتابده بک ساده نمونه لر بولا جقسکز . . تورك اوغللرى !
آرتق قونوشديفكيز کي يازيکيز و اويله يازانلرى سه ويکيز . »

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No 2E.1107

ازکک معلم مکتبی معلملرندن

م . م . جودت

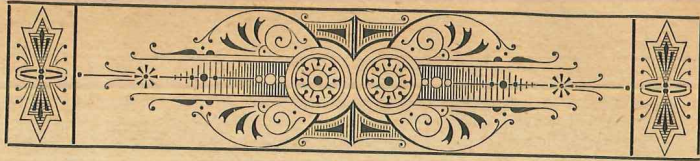

صاحب و ناشرى
اقبال کتبخانهسى صاحبي

حسين

۱۳۴۱ - ۱۹۲۵

مطبعة ابو الضياء

کتابچی نہ دیور؟

تورکیه ده جمهوریت اداره سنک حصوله کتیردیکی انقلاب نتیجه سنده، اولجه قولالانقده اولان اوزون، حشمتلی القاب و تمییرات رسمیه قالدیریلدی . آرتق [عظمولو ، قدرتلو ، فخراملو ، دولتلو ، عطوفتلو ، سعادتلو] رتبه لری قالمادی .

بیک بر تمظیمله، یوز دورلو عربی و فارسی ترکیبلرله بازیلان عرضال و مکتوب صورتلری ، بطل اولدی . انقلاب ، بوقاریشیق اصول یرینه آرتق (ساده و سومی برکتات) شکلی ایسته یور. اونک ایچین درکه اولجه باسیلان و دولتلیله مخصوص عرضال و مکتوبلرله دولو اولان انشا و تحریر کتابلری جمهوریتک یکی دیل واسلوب سیاستنه یانانجی قالمشدر . بو بوشلفی دولدره ق اوزره کتبخانه من بوکونکو روحه اویغون برانشا و مجاربه کتانه شدتله احتیاج اولدیفنی دوشوندی . مکتبیلرک ، حق ازاچق اوقور یازار بولونان اصنافک ده 'استفاده سنی تأمین ایده جک ، اولره بوندن بویله عرضال لرک ، مکتوبلرک ، تجاری کاغذلرک ناصل یازیلاچقنی کوستره جک اولان بواری جیقاردی .

حقیقت ، بویله برکتانه چوق لزوم وار ایدی : اولا بزده تحصیلنی ایبریله تمه مش اولان برچوق بقال ، قوندوره جی ، مانیفو طره جی ، سبزه جی ، قایقچی ، اککچی ، یانجی ، آراه جی کبی اصنافدن اولانلرک ، عسکرو چاوشلرک ، کورکوسی آز اولان امام و مختارلرک اوفاق برعائله مکتوبی و یا عادی استعدا یازمق ایچین نه قدر صیقتندی چکدکاری و عرضال جیلرک عربی و فارسی بکلک و زنجیرله مه تمییرلرله دولو ، آ کلاشیلماز یازیلرینه نه درجه محتاج قالدقاری ،

کورولمکده ایدی . ایکنجیسی؛ مکتبلرده اوقویان طلبه لر وبوآراده قیز وارلک معلم مکتبلری شاگردانی ساده یازیلش استعدا ومکتوبلرله ، تصویرلرک خاطرملرک ، بخارملرک درلی طویلو بولوندیغی برکتابت رهبرندن محروم ایدیلر . موجود برایکی اثر ایسه ساده دکلدردر ، اسکی دورک شاتافات ایستهین روحیله یازیلشدر ؛ فضله اولارق کوی ، قیشله ، مکتب ، تجارتنخانه حیاتندن آلنان ویاشانیمش وقهملردن چیقاریلان تصویرلری جامع دکلدر . کتاجمز ، یکی بر چیغیر آچمشدر : ساده تورکجه ایله یازمق .

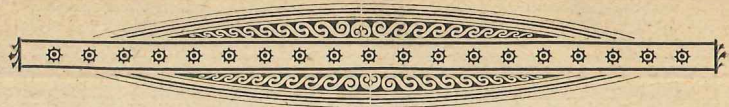
اصناف ، بو کتابی اوقورسه کندی دیلله مکتوب وعرضخالک نه قدر قولای یازیلدیغنی نمونه لرله برابر اوکره نه جکدر .

مکتبیلر اوقورسه تمامیله کندی حیات واحتیاجلرینک افاده ایدلدیکنی کوره جکدر .

امید ایدررکه کتبخانه من ، بوخدمتله افتتخاره حق قزانیر .

توفیس ، مقصد در .

TDVİSAM
Kütüphanesi Arşivi
No 2E.1107

باشلانغچ [١]

ارباب قلم - کتابتک ارکانی - محرراتک درجه سی -
محررات رسمیه - محررات خصوصیه

ارباب قلم

ارباب قلم درت قسمدر :

١ - عوام مکتوبلرینی ، عرضحال واستدعالری ، اصناف وتجار یازیلرینی یازه بیلیمک اقتدارینی حائز اولانلردرکه ، بونلره « یازیحی » تسمیه ایدیلیر .

٢ - محررات رسمیه یی ورتبه ، مأموریت ، ییل باشی ، ولادت تبریکلریله بو مثللو سائر تبریکاتی یازه بیلنلردرکه ، بونلره « کاتب » اطلاق اولنور .

٣ - یازدینی یازیلری هرکسه کمال شوقله اوقوندورمغه مقدر بولونانلردرکه ، بونلره : « منشی ویا ادیب » دیرلر .

٤ - قدرت ایجاد وذوق سلیمه مالک بلاغت وفصاحتده استاد ، اولان ذواتدرکه ، بونلره ده : یوکسک « ادیب » دیرلر .

(١) بوباشلانغچ قونولماسده اولوردی زیره مقصدینز عملی یازیلر کوسترمکدر ؛ بویله نظری تعریفلر وتقسیملردن چوق فائده کورولر . فقط شیمدی به قدر انشا کتابلرنده بودورلو مقدمه لره چوق آلیشمش اولانلره پک یابانجی کاهک ایچین رسمی وتجاری اوراقلک تعریفلری اوله آلتفه مجبور اولدق . اصل مقصد ، بونلر دکل نمونه لردر .

کتابانه یازیلان محررات دخی ایکی قسمدر : محررات رسمیه ،
محررات خصوصیه .

محررات رسمیه : دوائر حکومتده قوللانیلان اصول انشا ایله
یازیلان کاغدلردر ،

محررات خصوصیه : خلق بیننده یازیلان مخابره لر ، مکتوبلردر .

بوکونکو کتابتک ارکانی

درتدر :

۱ — یازیلاجق هر کلمه نك معناسنی ، صورت املاسنی بیلمك ،
بونلری دوغرو اوقویوب یازمقدر .

۲ — تورکجه لری اولان تعیرات یرینه عربی و فارسی کلمه لر
قوللانماق .

۳ — هر کسک آ کلایه بیله جکی طرزده غایت آچیق و ساده یازمق ؛
تورک روح و شیوه سنه اویمایان تعیرلر قویماق .

۴ — مخاطبک (ویاسامعک) حال و شاتی ، مزاجنی ، آ کلایشنک
درجه سنی دوشونه رک یازمق .

TDV İSAM

Kütüphanesi Arşivi

No 2E.1107

محرراتک درجه سی

درتدر : عادی ، اورته ، کوزل ، پک کوزل .

۱ — یازیلملرک یازدقلری مکتوبلر ، عرض حاللر ، استدعالر ، سندات
اعلانات مثللو ساده و آچیق یازیلان محررات : عادی در .

۲ — کاتبلرک یازدقلری محررات رسمیه ، تبریک و تشکر نامه لر ، پک
اهمیتی اولمایان نطقلر ، فنی کتابلر و مبتدی لر ایچون یازیلان اثرلر ،
اورته درجه ده در .

۳ — ادبی یازیلان آثار : کوزل در

۴ — اک یوکسک شاعر وادیبلرک یازیلری (پک کوزل) در .

اعتمادنامه

بر دولت نزدیکه تعیین اولونان سفیره، صورت مأموریتنی کوسترن
و او دولتک حکمدارینه ویرملک اوزره حضورده کنندی طرفندن
تقدیم ایدیلن رسمی کاغذدر.

اراده علیه

باش وکالتک ویردیکی تحریری وشفاهی امرلدر.

امرنامه

سائر رسمی مقاملردن یازیلان کاغذلدر.

TDV İSAM

Kütüphanesi Arşivi

No 2E.1107

استدعا (عرضحال)

بر شی طلبی ایچین رسمی مقاملره ویریلن کاغذلدر.

استغفانامه

هرهانکی بر عذر بیانیله مأموریتدن ویا ایشدن عفو اولونمق
ایچین رسمی مرجعه تقدیم قیلنن ورقه در.

اعلام

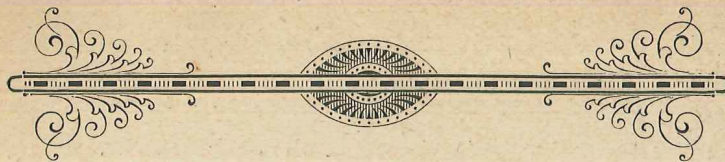
محکمه لردن بر شیئک اجراسی ایچین یازیلان اوراقددر.

امتیازنامه

ویریلن بر استدعا اوزرینه معامله نظامیه سی یا پیلوب بر رخصت
و مساعده بی حاوی اولارق حکومتدن مستدعی یه ویریلش ورقه
رسمیه درکه بوده ایکی درلو یازیلیر : رقعه ایله یازیلان «امتیازنامه»
وخط دیوانی ایله یازیلان «امتیاز فرمانی» دیرلر.

برات

امامت ، خطابت ، تولیت، فراشت کی عهده لرینه جهات توجیه

محرمات رسمیہ وخصوصیہ عائد تعریفار

محرمات رسمیہ

محرمات رسمیہ نك اك مشهور اقسامی شونلدر :

- اراده ملیه - اعتمادنامه - امرنامه - استدعا - استغفانامه -
- اعلام - امتیازنامه - بویورولدی - بیاننامه - پروتوقول - تحریرات -
- تذکره - تصدیقنامه - تعلیماتنامه - تقدیر - تلغرافنامه - تمسک -
- تحویل - حجت - درکنار - ذیل - شرطنامه - صلحنامه - ضبطنامه -
- علم و خبر - فتوای شریف - فذلکه - قرارنامه - مذکره - مطالعه نامه -
- مضبطله - معاهده نامه - مقاله نامه - لایحه و سائرہ

محرمات خصوصیہ شونلدر :

- هر نوع مکتوب و عریضه - تذکره - توصیه نامه - تبریکنامه -
- تسلیمنامه - تعزیه نامه - تکذیرنامه و تویخننامه - استرحام نامه [طلب
- مکتوبلری] - وداعنامه - مخبرات تجاریه - سندلر - غیر رسمی
- نظفلر - پولیچه ، چک و سائرہ

اراده ملیه

هیئت وکیلجه تورکیه جمهوری رئیسنه عرض ایدیلن هرهانکی
بر ماده نك تصدیق و یاردینی مین اولان یازی .

اولونانلره ، اوقاف وکالتی طرفندن یازیلان کاغدلره برات دینیرکه دیوانی خطیله یازیلیر. نشان توجهینه دائر یازیلان کاغدلره دخی (نشان براتی) نامی ویریلیر.

بویورولدی

رسمی مقامات دن بعض خصوصات حقنده دیوانی خطیله یازیلان امرلره بویورولدی دینیرکه ، ملازم ناندین قول اغاسنه قدر اصحاب رتبه یه ویریلن بویورولدیله بوقیلدن ایدی.

بیاننامه

برشیئک اهالی یه اعلان ایچین حکومت ویا ذوات معتبره طرفندن نشر ایدیان ورقه در .

پروتوقول

ایکی ویا ده از یاده حکومت مرخصلرندن ویا مأمورلرندن متشکل مجلس وقونفرانسلرده جریان ایدن مذاکراتی حاوی ضبطنامه در .

تحریرات

حکومت دواړندن یازیلان علی العموم کاغدلر درکه وکالتلر طرفندن یازیلیرسه «تحریرات علیه» وباش وکالت طرفندن یازیلیرسه «تحریرات سامیه» نامی ویریلیر .

تذکره

دواړ بپننده یازیلان مخابره اورا قنه دیرلر . باش وکالت مقامندن دواړ ساړه یه یازیلانلره «تذکره سامیه» و دیگر وکالتلر دن یازیلانلره «تذکره علیه» نامی ویریلیر .

تصدیقنامه

دواتلر بپننده کی معاهده و مقاوله لرك تعاطیسنده حکمدارلرک امضاسنی محتوی اولان اوراقه تصدیقنامه دینلدیکی کی موقه مکتب شهادتنامه لری یرینه ویا ا کمال تحصیل ایتمدن مکتبیدن چیقان بر طلبه یه مکتب مدیرتی طرفندن ویریلن وثیقه یه دخی بو نام ویریلیر .

تعلیماتنامه

بر اداره نك ، بر سفیرك ، بر مرخصك ، بر مأمورك وظیفه سنی ، تعیین ایتمک ویا هر هانکی بر ایش حقنده تعقیب و تطبیق ایدیه جک خط حرکتی کوسترمک ایچین یازیلان کاغدلره دیرلر .

تقریر

بر ایشک یاییلمسی ایچون دواړ رؤسای ویا اودرجه یه یاقین بویوک مأمورلر طرفندن اوست طرفنده کی آمرلره یازیلان محررات در .

تلغرافنامه

مستعجل ویک مهم اولوب کچ قلماسی جائز اولمایان شیلره دائر اشارتله ویریلن امرلر در . مخبرات ، محرم ایسه ارقام ایله یازیلیرکه بونلره «شيفره لی تلغرافنامه» دیرلر .

تمسک

دکان ، او ویا تارلا کی بر ملکک صورت تصرفنه دائر دائره عائده سندن ویرلمش اولان ورقه در .

تحویل

رسمی بورجی حاوی سنددر .

حجت

محکمه لردن جزایه دائر دکل شخصی حقوقه دائر بر حکمی حاوی
ویا بر تصرفی کوسترمک اوزره ویریلن ورقه رسمیه شرعیه در .

درکنار

بر دائره نك الك بويوك آمری طرفندن او دائره نك هر هانگی بر
شعبه سنه حواله اولونان ، شعبه لر بیننده تعاطی ایدیلن اوراق اوزرینه
یازیلان شیلره « درکنار » دیرلر . مجلسلر ایله انجمنلردن بو وجهه
یازیلان شیلره ده « ذیل » نامی ویریلیر .

شرطنامه

بر متعهده ، بر ملتزمه ، بر قومپانیایه احاله ایدیلن برایشک شرائطی
کوسترن ورقه در .

صلح نامه

حکومتلر بیننده باریشقم ایچین قرارلاشدیریلان شرائطی حاوی
اولارق رسمی مرخصلر طرفندن امضا و تعاطی اولونان ورقه در .

ضبطنامه

بر محله جریان ایدن وقوعاتک ناصل اولدیغی ویا بر مجلسده کی
مذاکراتک صورت جریانی کوسترن ورقه در .

علم و خبر

دوائر ویا اماملره محتازلر طرفندن رسمی مهرلریله مهرلنه رک
ویریلن ورقه در که هر کس بیلیر .

فتوای شریفه

بر مسئله شرعیه صورولونجه دیانت ایشلری رئیسوی ویا مفتی افندیلر
طرفندن یازیلان شرعی جوابلره دیرلر .

فذلکه

بر مهم ویا مضمون حقنده طوتولان استنطاقنامه نك آلتنه حکمی
حاوی اولارق یازیلان مضبطه در .

قرارنامه

بر هیئت ویا مجلس طرفندن اتحاد اولونان مقرراتی متضمن ورقه در .

مذکره

کندیلرینه رسمی بر مقامدن حواله ایدیلن اوراق مطالعه دن سوکره
ویریلن رأی و قرار اوزرینه مجلسلر طرفندن یازیلان و مجلس مهریله
مهرلنه رک اعاده ایدیلن ویا خود افاده حال واسترحام مقصدیله مأمورین
طرفلرندن مرجعلرینه اعطا ایدیلن ورقه در . برنجیسنه « مجلس مذکره سی »
دیزلر .

مضبطه

بر مجلس مخصوصده ویا درائر رؤسای میاننده موقع مذاکره یه
قونولان مصالح حقنده ویریلن قرارلری حاوی اولارق یازیلان واعضالر
طرفندن مهرلن ورقه لردر .

بونلرده ایکی قسمدر : رسمی ، غیر رسمی مضبطه

مطالعه نامه

بر فکر بیاننه صلاحیتدار اولان ذات ویا هیأت طرفندن کندیلرینه

حواله ایدیلن اوراق اوزرینه درکنار ویا مذکره قیقلی یازیلوب مرجعه
تقدیم ایدیلن کاغدر .

معاهده نامه

ایکی ویا دها زیاده حکومتلر بیننده کرك صلح وکرك تجارت وسائره
حقننده تقرر ایتدیریلن خصوصات ایچین یازیلان و بر نسخه سی ایکی
طرفه ده ویریلن مقاولاتی محتوی ورقه در .

مقاوله نامه

اشخاص بیننده ، حکومتله افراد آراسنده ، شرکتلر ویا دولتلر
بیننده بعض مصالح وخصوصاته دائر بالمذاکره قرارلاشدیریلان ماده لر ی
حاوی اوله رق تنظیم وامضا ایدیلوب تعاطی اولونان اوراقدر .

لایحه

اسباب موجب و دلائل مقنعه بیان ایتک صورتیله بر ماده یه «بر
دائره معاملاتک ویا بر شیئک اصلاحنه دائر یازیلان مطالعه یه لایحه دینیر .
مفتشدرده «لایحه» ویره بیلیرلر . اونلرک آمرلینه یازدینی علی العاده
کاغدرلر یالکز «راپور» نامنی آلیر .

محررات مخصوصه

بونلرده ، محتویاتنه ، نظر آ شو اسماری آلیرلر :
مکتوب — هر کسک بیلدیکی شی در . تعریفه حاجت یوقدر .
کوچو کدن بویوکه یازیلانه «عریضه» دینیر .
تذکره — عین شهر داخلنده کی اشخاص آراسنده تعاطی اولونان
محرراتدر .

توصیه نامه — بر کیمسه نک ایشنه یاردیم ایچین التماس یوللو یازیلان
عریضه لر ویا مکتوبلردر . توصیه نامه لر ، کوچو کدن بویوکه یازیلان
کوچوک ، بویوکه اولسه اولسه استرحاننامه یازار . توصیه لر ، یا بویو کدن
بویوکه ، یا رتبه بردرجه اشاغی آدمه ، یا خود اقرانه یازیلیر .

تبریک نامه — بایرام ، پیل باشی ، ولادت ، رتبه ، نشان ، ازدواج
وسائره کبی شیلرک مبارک اولسنی تمنی یوللو یازیلان خصوصی محرراتدر .
رسماً خصوصی تبریک یازیلان . مطلقا وطنی ویا اودرجه ده مهم وقایع
ملیه و سیاسییه اوزرینه رسمی تبریک یازیلیر .

تشکر نامه — کوردیکی شخصی بر نطقه قارشی مقام تشکرده یازیلان
خصوصی محرراتدر .

رسماً یازیلان تشکر نامه لر ایسه شخصی برایشدن دولایی اولان
وطن وملتته نافع بر خدمت یوزندن قلمه آلیر .

تسلینتنامه و تعزیه نامه — مادی بر ضرر وزیانه ، فلاکت ، مأموریتدن
عزل وانفصاله دائر یازیلان مکتوبلره «تسلینتنامه» ؛ بروفات دولاییسیله
حصوله کنن کدرلری تعدیل و تخفیف ایدیه جک طرزده یازیلان مکتوبلره
«تعزیه نامه» دینیر .

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No 2E. 1107

حررات رسميه و مخصوصه ده رعایت ايد لسی

لازم مقامه بمصه اساس

على العموم محرراته درت ركن واردر :

۱ — مناسب صورتده باشلامق « دركه كرك رسمى ، كرك غير رسمى اولسون قلمه آلنهجق هر نوع محرراته دامدن دوشركي دكل حال ومقامه اويغون شكلده ايشه كيريشمك ديمكدر .

۲ — هر نوع محرراته ايشى بسليه جك واصل مقصدى آچاقق صورتده قاپى ياپمق در .

۳ — طلب در . نه ايسته نه جك ايسه مخاطبي صيقمه دن ، كوجنديرمدن ، شبهه يه ، ترده محل ويرمه دن ، افاده ايتمكدر .

۴ — ناصل مناسب شكلده باشلانيامشسه ينه مناسب طرزده بيتيرمك در . يازيلان شيك صوك نقطه سى او قدر مهم دركه بوراده اوافق براهمال ، اولجه حاصل اولان تاثيرى محو ايد بيلير .

هر حالده صوكده ايسته نيله جك شى ، پك واضح و پك مؤثر يازيلمايدر .